

Shivaji University, Kolhapur
B. A. Part-II (CBCS) Semester IV,
Paper No. VI (DSE-VI)
Agricultural Geography
Subject Code- 73476
Question Bank (March / April 2022)

- Instructions:** 1) All questions are compulsory.
2) Figures to right indicate full marks.
3) Neat diagrams and maps should be drawn wherever necessary.
4) Use of map stencils is allowed.

Q. No 1: Choose the correct alternative for the following questions: (10)

1) The distribution of agricultural activities and its relation to physical and social factors is studied in which of the following?

- A) Meteorology B) Political geography
C) Agricultural geography D) Population geography

2) Factors Influencing the Crop Cultivation

- A) Temperature B) Fertile Soil
C) Rainfall D) All of these

3) Agriculture Geography is a sub-branch of which geography?

- A) Political Geography B) Physical Geography
C) Human Geography D) Social Geography

4) Fishing is an example of

- A) Primary activity B) Secondary activity
C) Tertiary activity D) Agriculture activity

14) Who put forth the term 'Economic Rent'?

- A) Coppock
- B) Weaver
- C) Jonasson
- D) VohnThunen

15) According to Von Thunen's Model, which agricultural zone is located away from the market?

- A) Intensive farming
- B) Live - stock farming
- C) Wood production
- D) Three Division farming

Que.16: Which kind of farming is practiced 'Prairies' grassland

- A.) Intensive
- B) Mixed
- C) Extensive Grain
- D) Subsistence

17) In which year Land use theory explained by Von- Thunen?

- A) 1992
- B) 1826
- C) 1928
- D) 1925

18) Which agriculture has production of tea, cocoa and rubber?

- A) Horticulture farming
- B) Subsistence farming
- C) Intensive farming
- D) Plantation farming

19) Which of the following main crop is related to extensive grain farming?

- A) Tea
- B) Sugar cane
- C) Jute
- D) Wheat

20) Which of the following crop is not related to plantation agriculture?

- A) Coco
- B) Paddy
- C) Tea
- D) Rubber

21) Which of the following is correct technique of representation of land utilization?

- A) Isopleth method
- B) Divided Circle

C) Line Graph D) Bar Graph

22) The graph which shows the changes over a specific time period is called

A) Pictorial graph B) Pie graph

C) line graph D) bar graph

23) The vertical axis of bar graph is also known as...

A) y-axis B) h-axis

C) v-axis D) x-axis

25) Shifting Cultivation is primarily practiced in the regions where _____ takes place.

A) tsunami B) heavy rainfall

C) dry weather D) cutting of trees

25) Who modified the crop-combination method propounded by J. C Weaver?

A) Doi B) S. M Rafiullah

C) S. S Bhatia D) Jasbir Singh

26) The world Agriculture has been derived from ----- words.

A. German B. Latin

C. Greek D. Arabic

27) Which region is known as wheat granary?

A) Equatorial B) Stepee

C) ColombiaPlateaue D) Ganga plain

28) Which of the following main crop is related to intensive farming?

A) Tea B) Wheat

C) Rubber D) Paddy

29) In which year C.D. Bhatia explained Crop Diversification Method?

A) 1965 B) 1981

C) 1959 D) 1962

30) Which of the following agriculture problem having physical

A) Technology B) Finance

C) Drought D) Seeds

31) In which the following region is well-known for Live - stock farming?

- A) India
- B) Steps
- C) S.Africa
- D) China

32) Which Project is known as 'Bhagyalaxmi' of Maharashtra

- A) Dhom
- B) Koyana
- C) Godavari
- D) Kanher

33) Which of the following crop is includes in Dry farming?

- A) Jawar, Bajara
- B) Coffee, Tea
- C) Cotton, Sugarcane
- D) Rice, Maize

34) Which type of agriculture practices on mountain slope?

- A) Terraced
- B) Shifting
- C) Intensive
- D) Subsistence

35) Which Crop is favorable for Black (Regur) soil

- A) Coffee
- B) Cotton
- C) Tea
- D) Rice

36) Agricultural geography is an important branch of which geography?

- A) Geomorphology
- B) Geology
- C) Political Geography
- D) Economic Geography

37) Who put forth the theory of agricultural landuse?

- A) Von Thunen
- B) Devis
- C) Darwin
- D) Humboldt

38) Sugarcane crop is concentration inregion.

- A) Vidharbha
- B) Khandesh
- C) Konkan
- D) Western Maharashtra

39) Which types of Agricultural practices in Stone Age?

- A) Highly modern B) Middle
C) Undeveloped D) Modern
- 40) Which types of irrigation system important in semi arid region
A) Drip B) Canal
C) Well D) Tank
- 41) Nashik district is famous for.....farming
A) Horticulture B) Cotton
C) Food grain D) Oil seeds
- 42) Which country is known as “Country of Flowers”
A) India B) Pakistan
C) Netherland D) Chaina
- 43) Shifting agriculture is know as.....in middle America
A) Ladang B) Roka
C) Milpa D) Kengin
- 44) Horticulture is known as..... in America
A) Rail Farming B) Truck Farming
C) Car Farming D) Tractor Farming
- 45) Which disease is disturbed to wheat crop?
A) Fungi B) Tambera
C) Scorching D) Downi
- 46) Sangli Market is know ascrop
A) Turmeric B) Jargree
C) Jawar D) Bajara
- 47) Kolhapur Market is famous for
A) Turmeric B) Jargree
C) Jawar D) Bajara

- 48) Which fertilizer of the following is organic?
- A) Potash B) Vermicompost
C) Urea D) Super phosphate
- 49) Barshi area is famous forcrop
- A) Turmeric B) Jaggery
C) Jowar D) Bajara
- 50) Which state is famous for Wheat Bowl in India
- A) Rajasthan B) Maharashtra
C) West Bengal D) Punjab

Q. No 2 Write Short notes on any four of the following: (20)

- 1) Nature of Agricultural Geography
- 2) Scope of Agricultural Geography
- 3) Significance of Agricultural Geography
- 4) Physical Determinants of Agriculture
- 5) Human Determinants of Agriculture
- 6) Modern period of Agriculture
- 7) Ancient Period of Agriculture
- 9) Nomadic Herding
- 10) Livestock Ranching
- 11) Shifting Cultivation
- 12) Intensive Subsistence farming
- 13) commercial farming & Horticulture

- 14) Finding of Von Thunen's Theory of agricultural Land-Use
- 15) Crop Combination
- 16) Crop Diversification
- 17) Physical agricultural problems
- 18) Non- physical agricultural problems
- 19) Sustainable Agriculture
- 20) Line Graph
- 21) Bar Graph
- 22) Divided Circle
- 23) Proportional Square
- 24) Importance of Von Thunen's theory of Agricultural Landuse
- 25) Social problems of Agriculture
- 26) Difference between Bar & Line Graph
- 27) Difference between Divided Circle & Proportional Circle
- 28) Critical Examination of Von Thunen's theory of Agricultural Landuse
- 29) Characteristics of Intensive Subsistence farming
- 30) Evolution of Agriculture in ancient period

Q. No. 3 Write in detail answers any one of the following

(10)

- 1) Define the Agricultural Geography and explain its nature

- 2) Define the Agricultural Geography and explain its Scope
- 3) Define the Agricultural Geography and explain its Significance
- 4) Describe the evolution of Agriculture
- 5) Explain the Physical & Human determinants of agriculture
- 6) Describe the Von Thunen's theory of Agricultural Land-use
- 7) Give in detail of livestock Ranching
- 8) Give in detail of Commercial farming & Horticulture
- 9) Explain in detail of the Concept of Crop combination
- 10) Explain in detail of the Concept of Crop Diversification

Q. No. 4 Write in detail answers any one of the following

(10)

- 1) Describe the non physical Agricultural problems
- 2) Describe the physical Agricultural problems
- 3) Explain the Evolution of agriculture in Ancient & Medieval period
- 4) Write a critical examination of Von Thunen's theory of Agricultural Land-use
- 5) Discuss in detail on Sustainable agriculture
- 6) Give in details of the Line graphs
- 7) Give in details of the Bar graphs
- 8) Give in details of the Divided Circle
- 9) Give in details of the Proportional Square
- 10) Discuss in detail on an Intensive Subsistence farming

मराठी रुपांतर (Arial Unicode MS font)

- सूचना -
१. सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत
 २. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात
 ३. आवश्यक तेथे सुबक नकाशे व आकृत्या काढा
 ४. नकाशा स्टेन्सिल वापरण्यास परवानगी आहे

प्र.१) खालील प्रश्नासाठी दिलेल्या पर्यायातून योग्य पर्याय निवडा (10)

१) मानवाच्या शेती कार्याचे वितरण आणि त्याचा भौतिक व सामाजिक घटकांशी असलेल्या संबंधांचा अभ्यास खालील पैकी कशात केला जातो.?

- अ) हवामान शास्त्र ब) राजकीय भूगोल
क) कृषी भूगोल ड) लोकसंख्या भूगोल

२) पिकाच्या लागवडीवर परिणाम करणारा घटक

- अ) तापमान ब) सुपीक माती
क) पाऊस ड) हे सर्व

३) कृषी भूगोल ही कोणत्या भूगोलशास्त्राची उपशाखा आहे?

- अ) राजकीय भूगोल ब) प्राकृतिक भूगोल
क) मानवी भूगोल ड) सामाजिक भूगोल

४) मासेमारी हे चे उदाहरण होय

- अ) प्राथमिक व्यवसाय ब) दुय्यमव्यवसाय
क) तृतीयक व्यवसाय ड) कृषी उपक्रम

५) _____ प्रदेश शेतीस सर्वात अनुकूल आहे

- अ) मैदानी ब) वाळवंटी

क) पर्वतीय ड) खडकाळ

६) _____ हे जगातील उष्णकटिबंधीय भागात आढळते.

अ) रबर ब) रेशीम

क) सफरचंद ड) जूट

७) खालीलपैकी कोणते कृषी भूगोलाचे स्वरूप आहे?

अ) राजकीय ब) आर्थिक

क) ऐतिहासिक ड) वर्णनात्मक

८) पर्वत उतारांवर कोणत्या प्रकारची शेती होते?

अ) सखोल ब) मिश्र

क) व्यापारी ड) पायऱ्या पायऱ्याची

९) खालील पैकी कोणता शेतीचा नैसर्गिक घटक आहे?

अ) वाहतूक ब) जमिनीची मालकी

क) बाजारपेठ ड) भूपृष्ठ

१०) स्थलांतरित शेती मलेशिया मध्ये _____ म्हणून ओळखली जाते

अ) खरीप ब) झूमिंग

क) लडांग ड) रब्बी

११) रोका ही शेती पद्धत.... मध्ये वापरली जाते

अ) ब्राझील ब) इंडोनेशिया

क) चीन ड) मलेशिया

१२) वॉन थुनेनच्या मॉडेलनुसार शेती क्षेत्राचा बाजारपेठेसाठी सर्वात जवळचा विभाग कोणता आहे?

अ) पशुधन

ब) व्यावसायिक धान्य

क) ट्रक शेती

ड) वनीकरण

१३) 'झुमिंग' ही स्थलांतरित शेती भारतात.....मध्ये केली जाते .

अ) ईशान्य

ब) दक्षिण

क) पश्चिम

ड) वायव्य

१४) 'आर्थिक खंड' ही संकल्पना कोणी मांडली?

अ) कोपोक

ब) विवर

क) जोनासन

ड) वोन थुनेन

१५) व्हॉन थुनेनच्या मॉडेलनुसार बाजारपेठेपासून कोणते शेती क्षेत्र सर्वात दूर आहे?

अ) सखोल शेती

ब) पशुपालन शेती

क) लाकूड उत्पादन

ड) तीन भाग शेती

१६) प्रेअरी गवताळ प्रदेशात कोणत्या प्रकारची शेती केली जाते ?

अ) सखोल

ब) मिश्र

क) विस्तृत धान्य

ड) उदरनिर्वाहाची

१७) व्हॉन थुनेन यांनी भूमी उपयोजन सिद्धांत कधी मांडला ?

अ) 1992

ब) 1826

क) 1928

ड) 1925

१८) चहा, कोको व रबराचे उत्पादन कोणत्या शेती प्रकारात घेतले जाते ?

अ) फळबाग शेती

ब) उदरनिर्वाहाची शेती

क) सखोल शेती

ड) मळ्यांची शेती

१९) खालील पैकी कोणते प्रमुख विस्तृत धान्य शेती पीक आहे ?

अ) चहा

ब) उस

क) ताग

ड) गहू

२०) खालील पैकी कोणते पीक मळ्याच्या शेतीशी संबंधित नाही ?

अ) कोको

ब) भात

क) चहा

ड) रबर

२१) खालील पैकी कोणत्या तंत्राने भूमी उपयोजन योग्य रित्या दाखविता येते ?

अ) सममूल्य रेषा पद्धती

ब) विभाजित वर्तुळ

क) रेषालेख

ड) स्तंभालेख

२२) विशिष्ट कालावधीतील बदल दाखवणाऱ्या आलेखास काय म्हणतात?

अ) चित्रालेख

ब) वर्तुळालेख

क) रेषालेख

ड) स्तंभालेख

२३) स्तंभालेखाचा उभा / अनुलंब अक्ष म्हणून हा ओळखला जातो

अ) य अक्ष

ब) ह अक्ष

क) व अक्ष

ड) क्ष अक्ष

२४) स्थलांतरित शेती प्रामुख्याने _____ यामुळे केली जाते

अ) त्सुनामी

ब) मुसळधार पाऊस

क) कोरडे हवामान

ड) झाडे तोडणे

२५) जे. सी. व्हिवर यांनी मांडलेली पीक संगती ही सुधारित स्वरूपात कोणी केली ?

अ) डोई

ब) रफिउल्लाह

क) भाटिया

ड) जसबीरसिंग

२६) कृषी हा शब्द ----- या मूळ शब्दापासून आला आहे .

अ) जर्मन

ब) लॅटिन

क) ग्रीक

ड) अरबी

२७) कोणत्या प्रदेशास गव्हाचे कोठार असे म्हणतात?

अ) विषुववृत्तीय

ब) स्टेपी

क) कोलंबियाचे पठार

ड) गंगेचे मैदान

३५) काळी (रेगुर) मृदा कोणत्या पिकास पोषक असते?

अ) कॉफी ब) कापूस

क) चहा ड) भात

३६) कृषी भूगोल हि कोणत्या भूगोलाची महत्वाची शाखा आहे?

अ) भूरूपशास्त्र ब) भूगर्भशास्त्र

क) राजकीय भूगोल ड) आर्थिक भूगोल

३७) कृषी भूमीउपयोजन सिध्दांत कोणी मांडला?

अ) व्हॉन थुनेन ब) डेव्हीस

क) डार्विन ड) हम्बोल्ट

३८) ऊस पिक केंद्रीकरणप्रदेशात आहे

अ) विदर्भ ब) खानदेश

क) कोकण ड) पश्चिम महाराष्ट्र

३९) अश्म युगातील शेती हि कोणत्या स्वरूपाची होती?

अ) अतिप्रगत ब) मध्यम

क) अप्रगत ड) प्रगत

४०) अर्ध शुष्क प्रदेशातसिंचन महत्वाचे असते

अ) ठिबक ब) कालवा

क) विहीर ड) तलाव

४१) नाशिक जिल्हाशेती साठी प्रसिद्ध आहे

अ) फलोत्पादन ब) कापूस

क) अन्न धान्य क) तेलबिया

४२) कोणता देश "फुलांचा देश" म्हणून ओळखला जातो?

५०) भारतातील कोणते राज्य गव्हाचे कोठार म्हणून प्रसिद्ध आहे

अ) राजस्थान

ब) महारष्ट्र

क) पश्चिम बंगाल

ड) पंजाब

प्र.२) खालील पैकी कोणत्याही चार टिपा लिहा

(२०)

- १) कृषी भूगोलाचे स्वरूप
- २) कृषी भूगोलाची व्याप्ती
- ३) कृषी भूगोलाचे महत्व
- ४) कृषीचे प्राकृतिक घटक
- ५) कृषीचे मानवी घटक
- ६) कृषीचा आधुनिक काळ
- ७) कृषीचा प्राचीन काळ
- ८) कृषीचा मध्ययुगीन काळ
- ९) भटकी विमुक्त शेती
- १०) पशुपालन
- ११) स्थलांतरित शेती
- १२) सखोल उदरनिर्वाहाची ची शेती
- १३) व्यापारी शेती व फलोत्पादन शेती
- १४) व्हानथुनेन यांच्या कृषी भूमिउपयोजन सिद्धांताचे निष्कर्ष
- १५) पिक संयोग
- १६) पिक विविधता
- १७) कृषिविषयक प्राकृतिक समस्या
- १८) कृषिविषयक अप्राकृतिक समस्या
- १९) शाश्वत शेती
- २०) रेषालेख

- २१) स्तंभालेख
- २२) विभाजित वर्तुळ
- २३) प्रमाणबद्ध चौरस
- २४) व्हानथुनेन यांच्या कृषी भूमिउपयोजन सिद्धांताचे महत्व
- २५) कृषिविषयक सामाजिक समस्या
- २६) स्तंभालेख व रेषालेख यातील फरक
- २७) विभाजित वर्तुळ व प्रमाणबद्ध वर्तुळ यातील फरक
- २८) व्हानथुनेन यांच्या कृषी भूमिउपयोजन सिद्धांताचे चिकित्सक परीक्षण
- २९) सखोल उदानीर्वाहाच्या शेतीची वैशिष्टे
- ३०) प्राचीन कालखंडातील शेतीची उत्क्रांती

प्र.३) खालील पैकी कोणत्याही एका प्रश्नाची सविस्तर उत्तरे लिहा (१०)

- १) कृषी भूगोलाची व्याख्या सांगून स्वरूप स्पष्ट करा
- २) कृषी भूगोल व्याख्या सांगून त्याची व्याप्ती स्पष्ट करा
- ३) कृषी भूगोलाची व्याख्या सांगून महत्व स्पष्ट करा
- ४) कृषी भूगोलाची उत्क्रांती सांगा
- ५) शेतीचे प्राकृतिक व मानवी घटक स्पष्ट करा
- ६) व्हान थुनेन यांचा कृषी भूमी उपयोजन सिद्धांत स्पष्ट करा
- ७) पशुपालन शेतीवर सविस्तर लिहा
- ८) व्यापारी शेती व फलशेती यावर सविस्तर लिहा
- ९) पीक संयोग संकल्पना स्पष्ट करा
- १०) पीक विविधता संकल्पना स्पष्ट करा

प्र.४ खालील पैकी कोणत्याही एका प्रश्नाची सविस्तर उत्तरे लिहा (१०)

- १) शेतीच्या अप्राकृतिक समस्या स्पष्ट करा

- २) शेतीच्या प्राकृतिक समस्या स्पष्ट करा
- ३) प्राचीन व मध्ययुगीन काळातील शेतीची उत्क्रांती स्पष्ट करा
- ४) व्हान थुनेन यांचा कृषी भूमी उपयोजन सिद्धांताचे टीकात्मक परीक्षण स्पष्ट करा
- ५) शाश्वत शेतीवर सविस्तर चर्चा करा
- ६) रेषालेखावर सविस्तर लिहा
- ७) स्तम्भालेखावर सविस्तर लिहा
- ८) विभाजित वर्तुळाकृतीवर सविस्तर लिहा
- ९) प्रमाणबद्ध चौरसावर सविस्तर लिहा
- १०) सखोल उदारनिर्वाहाच्या शेतीवर सविस्तर चर्चा करा